

«Kelajak avlod haqida qayg'urish, sog'lom, barkamol naslni tarbiyalab yetishtirishga intilish bizning milliy xususiyatimizdir»

Islom KARIMOV

Ona yurtning - oltin beshiging

TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasi

2007-yil
19 - 25 -
fevral
N:8 (66601)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

DUSHANBADAN

GAZETAMIZNING WEB-SAYTI

«www.tongyulduzi.uz»

Aziz bolajonlar, «Tong yulduzi» gazetasining ham web-sayti ochilganini bilasiz. Uning manzili: www.tongyulduzi.uz. Web-saytimizda gazetamizning har bir yangi soni qisman aks etadi.

UCH MILLIONDAN KO'P EKAN

Saytlar ekspertlarining hisobotlariga ko'ra, mavjud web-saytlarning foydalanuvchilari uch milliondan ko'p ekan. O'zbek tilidagi saytlarni xorijda yashaydigan millatdoshlarimiz ham o'qir ekanlar. Siz ham bizga qiziqarli maqolalar yozing, toki uni xorijlik tengdoshlaringiz ham o'qisin.

Maktubingizni elektron manzilimizga yuborishingiz mumkin: e-mail: tong1924@mail.ru

Muharrama PIRMATOVA.

«LG» GRANTI: G'OLIBLAR ANIQLANDI

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati markaziy kengashida poytaxtimizdagi oliy o'quv yurtlari talabalari o'rtasida o'tkazilgan «LG» Granti tanlovi g'oliblari e'lon qilindi. Tanlovning barcha shartlarini muvaffaqiyatli ado etgan 10 nafar g'olibning har biri «LG» Elektronika kompaniyasining 500 ming so'm miqdordagi grantiga sazovor bo'ldi.

Tadbirda, shuningdek, mazkur tanlovning o'tgan yilgi g'oliblari orasidan Gran-priga sazovor bo'lgan talaba ham aniqlandi. Bu sovrin Toshkent Davlat Iqtisodiyot universiteti buxgalteriya hisobi va audit fakulteti talabasi Ikrom Yoqubovga nasib etdi.

Biz gazetamiz o'quvchilari nomidan Ikromjonni samimiy qutlaymiz!

DIQQAT, TANLOV!

Aziz o'quvchilar, Siz uchun eng ulug', eng aziz bayram qaysi, deb so'rasalar, yurtimizning mustaqillik bayrami, deyingiz tayin. Bu yil ulug' bayramimizning 16 yilligini keng tantana qilamiz. Ana shu qutlug' sanaga bag'ishlab «Vatan ichra mo'jaz Vatanim» nomli insholar tanlovini e'lon qildik.

O'z shahringiz, tumaningiz, qishlog'ingiz, mahallangiz tarixiga oid maktublaringizni kutib qolamiz.

Tanlov istiqlolimiz bayrami arafasida yakunlanadi.

11 YOSHLI BOLA UCHTA ROMAN YOZDI

Xorij matbuoti ma'lumotlariga qaraganda, britaniyalik 11 yoshli tengdoshingiz Maykl Dauling uchta roman yozgan.

Fantastikaga oid bu asarlar minglab nusxalarda sotuvga chiqarilmoqda. Maykl juda izlanuvchan bola. U qadimgi grek, lotin, yahudiy va ingliz tillarini mukammal biladi.

Uning ota-onasi ancha nochor hayot kechirishar edi. Mayklning sharofati bilan bugun ular risoladagidek yashashmoqda.

Siz ham oilangiz va yurt sha'nini ko'tarish uchun harakat qiling. Hech bo'lmasa, shirin so'zingizni ayamang!

DUSHANBAGACHA

DIQQAT, DIQQAT!

«Tong yulduzi» gazetasi «Sog'lom avlod uchun» Xalqaro xayriya jamg'armasi bilan hamkorlikda 8-mart-Xalqaro xotin-qizlar bayrami munosabati bilan

«Onajonim-mehribonim, Sen-la yorug' qalb-jahonim»

mavzusida insholar tanlovini e'lon qiladi. Insholarning eng yaxshilari gazetamiz sahifalarida chop etiladi. G'oliblar «Sog'lom avlod uchun» Xalqaro xayriya jamg'armasi tomonidan ajratilgan sovg'a bilan taqdirlanadilar.

«DIREKTOR BO'LIB QOLSAM...»

maqolasi gazetada chop etilgach...

Qadrlı «Tong yulduzi» gazetasi tahririyati xodimlari! Yodingizda bo'lsa, 2005- yili gazetangizda «Direktor bo'lib qolsam...» nomli maqolam chop etilgandi. Unda maktabimizdagi ayrim kamchiliklar haqida hikoya qilgandim. Maqola chop etilgandan so'ng yangi direktorimiz Nortoji Ziyaboyevning sa'y-harakatlari bilan talaygina o'zgarishlar ro'y berdi. Bugungi kunda ko'plab sport hamda kompyuter to'garaklari muntazam ishlab turibdi. Kitoblari soni sezilarli darajada ortgan kutubxonamiz ham, adabiyot, matematika, fizika kabi to'garaklarimiz ham bilimga chanqoq o'g'il-qizlar bilan gavjum. Dunyoqarashimizni boyitishimizda esa o'tgan yildan buyon faoliyat yuritib kelayotgan «Zakat» klubining hissasi katta bo'lyapti.

Kattagina limonzor bog'imiz, gulzorimiz bizni mehnat-sevarlikka o'rgatyapti.

Hozirgi kunda maktabimiz tumanning eng oldi bilim maskanlaridan sanaladi. Kamchiliklarimiz ham yo'q emas, albatta. Lekin maktabimiz ma'muriyati ularni bartaraf qilish borasida izlanmoqdalar.

Bunday o'zgarishlardan biz o'quvchilarning boshimiz osmonda. Ayniqsa, mening. Sababi, maqolam gazetada chop etilgandan keyin ba'zilar mendan xafa bo'lishgandi. Ammo maktabimiz ma'muriyati bundan to'g'ri xulosa chiqargani uchun ham bugungiday yutuqlarga erishib turibmiz. Buning uchun men barcha ustozlarimdan minnatdorman. Chunki maktabimning yutug'i mening ham yutug'imdir.

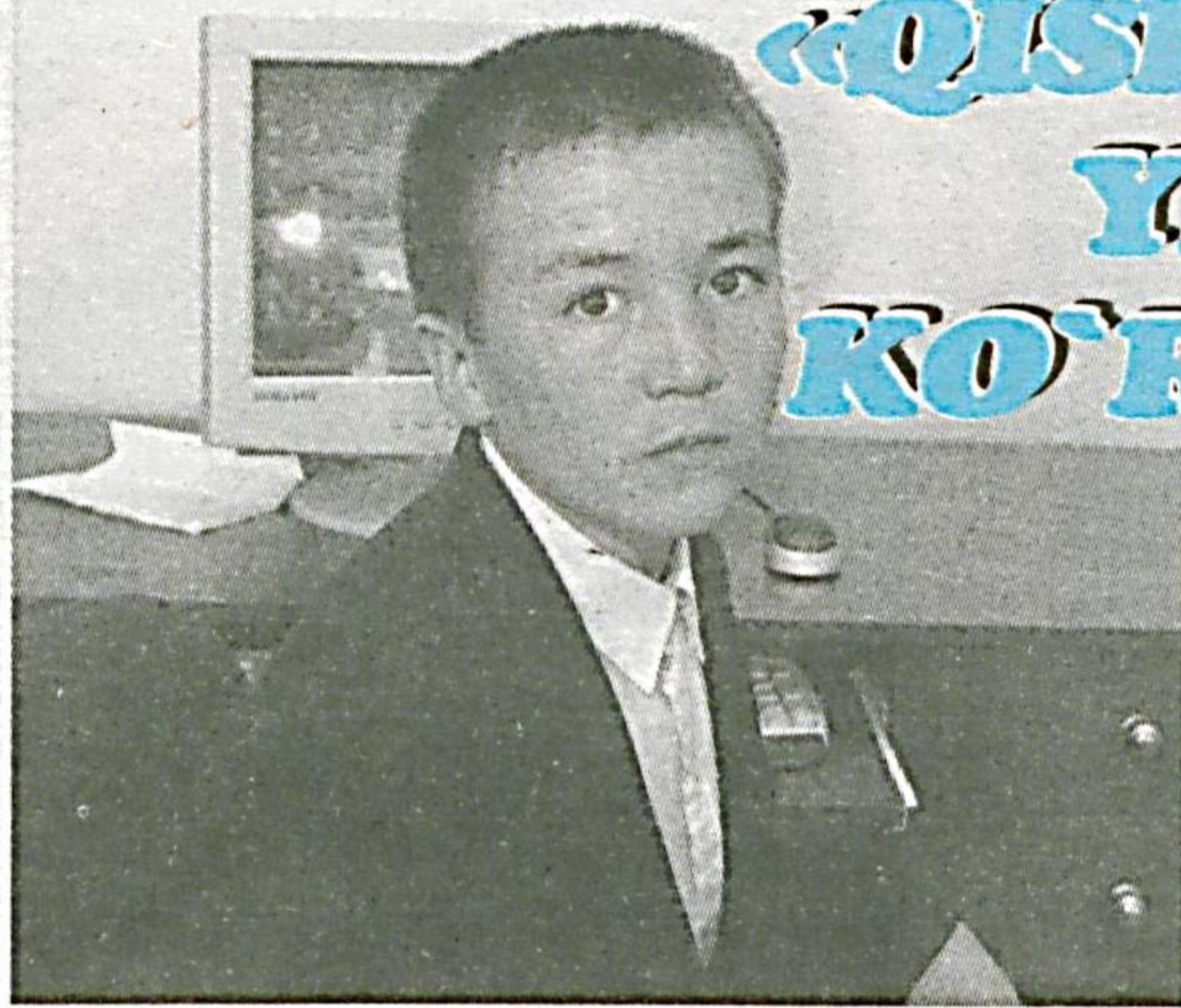
Umida MURODOVA,

Toshkent viloyati, Bo'stonliq tumani, Soyliq qishlog'idagi

11-o'rta maktabning 9-«B» sinf o'quvchisi.

Kattalar, e'tibor bering!

«QISHLOG'IMNI YAXSHI KO'RAMAN...»

-deydi jizzaxlik tengdoshingiz Usmon Nizomov. U Baxmal tumanidagi 48-o'rta maktabning 7-«D» sinfida o'qiydi. Yaqinda Toshkent shahrida yashovchi qarindoshlarinikida mehmonda bo'lgan Usmonjon dadasi bilan so'rab-surishtirib, tahririyatimizni topib kelishibdi. Maqsadi - anchadan buyon hech kimga bildirmay, yozib yurgan she'riy mashqlarini bizga ko'rsatish ekan.

-Xush kelibsiz, mehmon, shahrimiz yoqdimi? -suhbatni uzogroqdan boshladik.

-Juda yoqdi, televizorda ko'rgan baland-baland binolarni, banklarni, sirk binosini o'z ko'zim bilan ko'rdim. Eng quvonarlisi, kompyuter o'ynadim.

-Nima, maktabingizda kompyuter yo'qmi?

-Kompyuter xonasi bor-u, lekin u yerda faqat yuqori sinf o'quvchilari shug'ullanishadi-da.

-Sport bilan shug'ullanishingiz uchun sharoitlar yetarli mi?

-Sport zalimiz yo'q. Kelasi yili qurib berishmoqchi.

-Bo'sh vaqtingiz qanday o'tadi?

-To'g'risi, qishloq bolalarining bo'sh vaqti unchalik ko'p bo'lmaydi. Darsdan keyin molholga qaraymiz, dala yumushlarida otanalarimizga ko'maklashamiz. Shunday bo'lsa-da, «Besh tosh», «Chillak» o'ynashga ham fursat topamiz.

-Anchadan buyon she'rlar mashq qilarkansiz-u, lekin ularni hech kimga

ko'rsatmagan ekansiz?

-Buning o'ziga yarasha sababi bor. Avvallari she'r yozishimga uydagilar qarshi edilar. Yaqinda bir necha she'rlarimni o'qib ko'rib, dadamga ham ma'qul bo'ldi chog'i, meni bu yerga o'zlari yetaklab keldilar.

U «Jannati otalar» she'rida shunday yozadi:

Bizning baxtimiz-chun yelib-yugurgan,
Sel kelsa simirgan, tog'ni kemirgan,
Barcha yumushlarga birdek ulgurgan,
Bu jannati otalar ishi,
Asli yelkasida dunyo tashvishi...

-Chakki emas, yana nimalarga qiziqasiz?

-Qishlog'imiz juda chiroyli. Ayniqsa, bahor faslida uning manzarasini bir ko'rsangiz edi. Qirlarga chiqib, so'lim tabiat manzaralarini, natyurmortlar chizishni yoqtiraman.

-Qishlog'ingizni juda yaxshi ko'rarkansiz. Poytaxtda qolishning imkoni tug'lsa, qolarmidingiz?

-Ona qishlog'imni yaxshi ko'raman-u, lekin u yerda tashvishlar ko'proq-da. Gazning yo'qligi ham chatoq. Imkon bo'lsa, shaharda «jon-jon» deb qolardim...

Yosh bo'lsa-da, xuddi kattalardek mushohada yuritadigan Usmonjonning fikrlariga tumandagi mutasaddi amakilar nima deyisharkin-a?

Muxbirimiz suhbatlashdi.

AKAMGA RAHMAT!

Akam Yodgor Yaminov tadbirkorlik bilan shug'ullanadilar. Yumushlari juda ko'p. Shunday bo'lsa-da, har kuni bir dasta gazeta va jurnallar olib kelib, ularni o'qishga fursat topadilar. «Inson qay bir kasb egasi bo'lmasin, ko'proq kitob o'qib, bilimi, dunyoqarashi, so'z boyligini kengaytirib borishi kerak», deydilar doim. Bizga ham yoshimizga mosroq jurnallar keltirib beradilar.

Lekin o'zlari maktab davrida sevib o'qigan «Tong yulduzi» gazetasini bir necha do'konlarni aylanib topa olmabдилar. Shunda aloqa bo'limiga borib, meni va barcha jivanlarini gazetaga obuna qildiribдилar. Endi yil davomida miriqib gazeta o'qiydigan bo'ldik.

Yaqinda akamning hayotida quvonchli voqea sodir bo'ladi, Dildora ismli qiz bilan oila qurishadi. Fursatdan foydalanib, ularni samimiy tabriklayman. O'qimishli, ziyoli o'g'il-qizlarning ota-onasi bo'lishlariga ishonaman.

Dilrabo YAMINOVA,

Namangan viloyati, Namangan tumani, Tepaqo'rg'on qishlog'idagi 17-o'rta maktabning 8-«D» sinf o'quvchisi.

Uchrashuv

Ijod ahli borki, dilkash bir suhbatdoshga mushtaq bo'lib, o'zaro fikr almashgisi, kelajak rejalarini o'rtoqlashgisi keladi.

Bu borada bizning omadimiz chopgan. Chunki tahririyatimizga juda ko'plab ajoyib ijodkorlar, bolalar shoir va yozuvchilari tez-tez kelib turishadi. Ularning tashrifi ikki avlod uchrashuviga aylanib ketadi. Yosh qalamkashlarimiz mehmonlarni savollarga «ko'mib tashlashadi».

TAHRIRIYATIMIZGA
BIR KELING...

yurtimizdagi, balki chet ellardagi tengdoshlari hayotiga oid yangiliklardan ham boxabar qilishga, dunyoviy bilimlarini yana-da boyitishga intilishimiz kerak. Buning uchun esa tahririyat xodimlarining o'zlari dunyoviy bilimlar bilimdoni bo'lishlari, kerak bo'lsa, chet ellarda malaka oshirib kelishlari kerak, deb o'ylayman.

O'zbekiston xalq shoiri Anvar Obidjon:

—Xabaringiz bor, yaqinda 3000

nusxada «O'zbek bolalar adabiyoti antologiyasi» bosmadan chiqdi. Menimcha, ana shu kitob to'la-ligicha gazetada chop etilsa, foydadan holi bo'lmaydi. Yana ko'plab bolalar adiblari kirill alifbosida ijod qiladilar. Ularning asarlarini ham navbati bilan chop etish, taniqli olimlar, keksa muallimlarning suhbatlari, chiqishlarini uyushtirish kerak.

Tohir MULLABOYEV, bolalar shoiri:

—Bu gazeta hammamiz uchun juda qadri. Menga qolsa, uning o'quvchilari yoshini chegaralamagan bo'lardim. Umidli sportchilar haqidagi «Bugun-ning bolasi», tabarruk, marhum shoir va yozuvchilarimiz haqidagi «Bolalikka sodiq insonlar», bolalar hayotida

uchraydigan ayrim kamchilik va muammolar haqida bong uruvchi «Kattalar, e'tibor bering!» kabi ruknlarni davom ettirish kerak. Hozirgi kunda bolalar qo'shiqlari kamayib ketayotgani hech kimga sir emas. Shu ma'noda bolalar qo'shiqlarini notalari bilan berib borishni taklif etaman. Kutubxonalar faoliyatidan ham maqolalar berib borish zarur.

Orif TO'XTASH, «O'zbekiston» Milliy telera-diokompaniyasi muharriri:

—«Tong yulduzi»ni «ma'rifat beshigi» degim keladi. Yodimda bor, bundan 20 yillar avval gazetaning bir sonini biz ijodkor o'quvchilar mustaqil ravishda chop etgandik. Uni biz uchun nechog'li qadri bo'lganini tasavvur ham qilolmaysiz. Ana shu an'ana yana tiklanib, gazetaning biror soni o'z egalari qo'lga topshirib ko'rilsa, mundarijasi, ma'no-mazmuni rang-barang bo'lardi, deb o'ylayman.

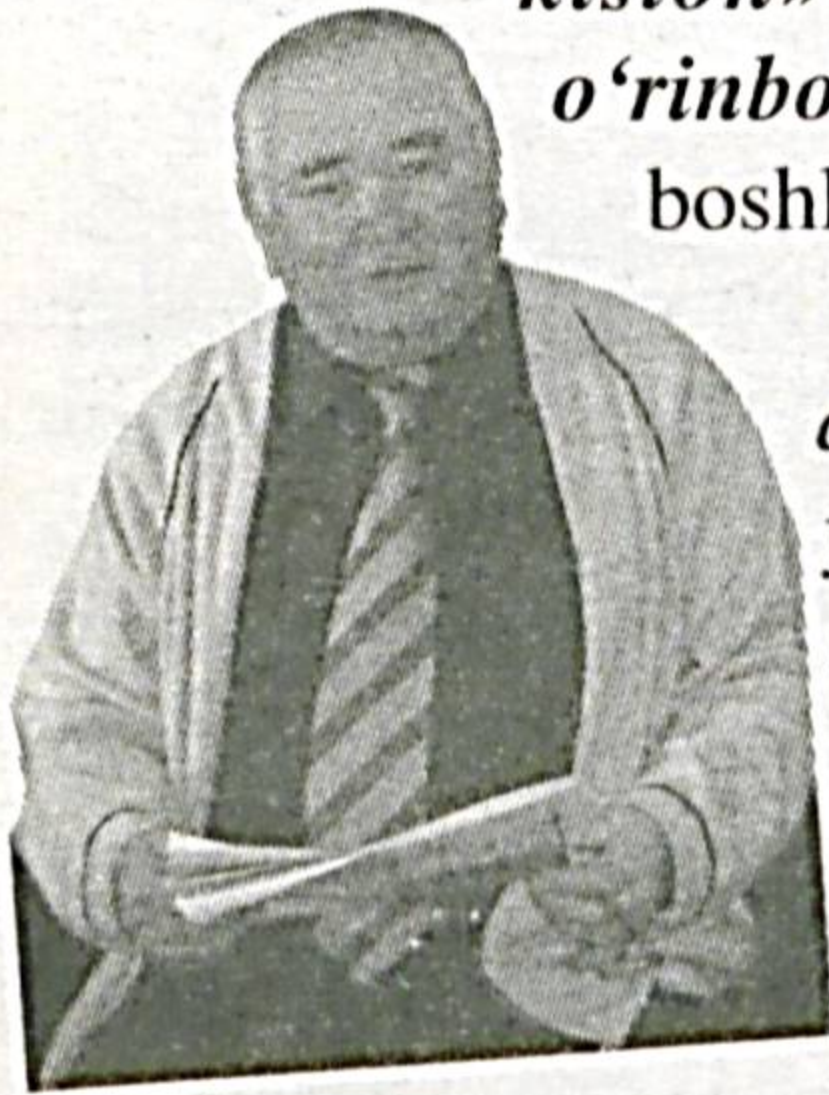
TAHRIRIYATDAN:

Yaxshi bir an'anaga aylanib borayotgan bunday uchrashuvlar barchamiz uchun foydali bo'ladi, degan umiddamiz. Farzandlarimiz, demakki, ertangi kunimiz egalari ta'lim-tarbiyasi, ma'naviy kamolotiga befarq bo'lmagan insonlarni «Tong yulduzi» tahririyatida kutamiz! Keling, fikr bildiring, kezi kelganda tanqid ham qiling. Biz bundan to'g'ri xulosa chiqarishga intilamiz.

Kuni kecha ana shunday maroqli uchrashuvlardan yana biri bo'lib o'tdi. Tahririyatimizga mehmon bo'lib kelgan bolalarning sevimli ijodkori O'zbekiston xalq shoiri Anvar Obidjon, «O'zbekiston» teleradio-kompaniyasi muharriri Orif To'xtash hamda Tohir Mullaboyevlar davrasidagi maroqli suhbatimiz gazetamiz xususida bo'ldi. **Suhbatimizni «O'zbekiston» NMIU Bosh muharriri o'rinbosari Jabbor aka Razzoqov** boshlab berdilar:

—«Tong yulduzi» gazetasi azaldan bolalar shoir va yozuvchilari asarlarining targ'ibotchisi bo'lib kelgan. Zero, bolajonlar o'z adiblari asarlari bilan o'z gazetalarini orqali birinchilardan bo'lib tanishishlari lozim.

Shuningdek, gazetaning bugungi o'quvchilarini hozir safimizda bo'lmagan Po'lat Mo'min, Safar Barnoyev, Hamza Imonberdiyev kabi adib va shoirlar ijodi bilan ham tanishtirib borishimiz zarur. Ularni nafaqat

O'quvchilik yillarimdan bilaman, imtihon, sinov kunlari biz uchun juda hayajonli damlar hisoblanardi. Bir emas, bir nechta o'qituvchilarimiz, qani, qanday javob berarkin, deya og'zimizga qarab turishganda, hayajonlanmay bo'ladimi axir? «O'qituvchilarga mazza-da, hech kim ularni imtihon ham qilmaydi», deya havas qilardik o'shanda ustozlarimizga... Sizda ham shunday bo'lsa kerak-a, aziz o'quvchilar?

USTOZLAR BELLASHUVI

Buni qarangki, o'qituvchilarimiz hayotida ham hayajonli damlar bo'larkan. Ular ham o'z bilim va mahoratlarini sinovdan o'tkazib turisharkan.

Qayerda, qanday qilib, deysizmi? «Yilning eng yaxshi o'qituvchisi» nomli ko'rik-tanlovda.

Toshkent shahar, Yunusobod tumanidagi 313-maktabning geografiya fani o'qituvchisi Shahnoza Ubaydullayeva ana shunday ko'rik-tanlovning tuman

bosqichi ishtirokchilaridan biri. Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat Pedagogika universitetini imtiyozli tamomlagan ustozning bu bilim maskanida ish boshlab, ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor muovini lavozimida ishlab kelayotganiga ham o'n yildan oshdi.

bunday fikrlaydiganlari yo'q. Sababi, opa o'quvchilarini o'z faniga qiziqtirish maqsadida darslarida guruhda ishlash, diqqatni tortish, bahs-munozara va boshqa ko'pgina interfaol usullardan foydalanadi. Bu fan bo'yicha to'garak mashg'ulotlari o'tish hamda noan'anaviy mashg'ulotlari yoritilgan tavsiyalar ham ishlab chiqdi. Usullari tuman miqyosida ommalashtirilgan ustoz «Yilning eng yaxshi fan o'qituvchisi» ko'rik-tanlovda ham muvaffaqiyatli qatnashib, shahar bosqichiga yo'llanma olganda, shogirdlari quvonchini bir ko'rsangiz edi...

* * *

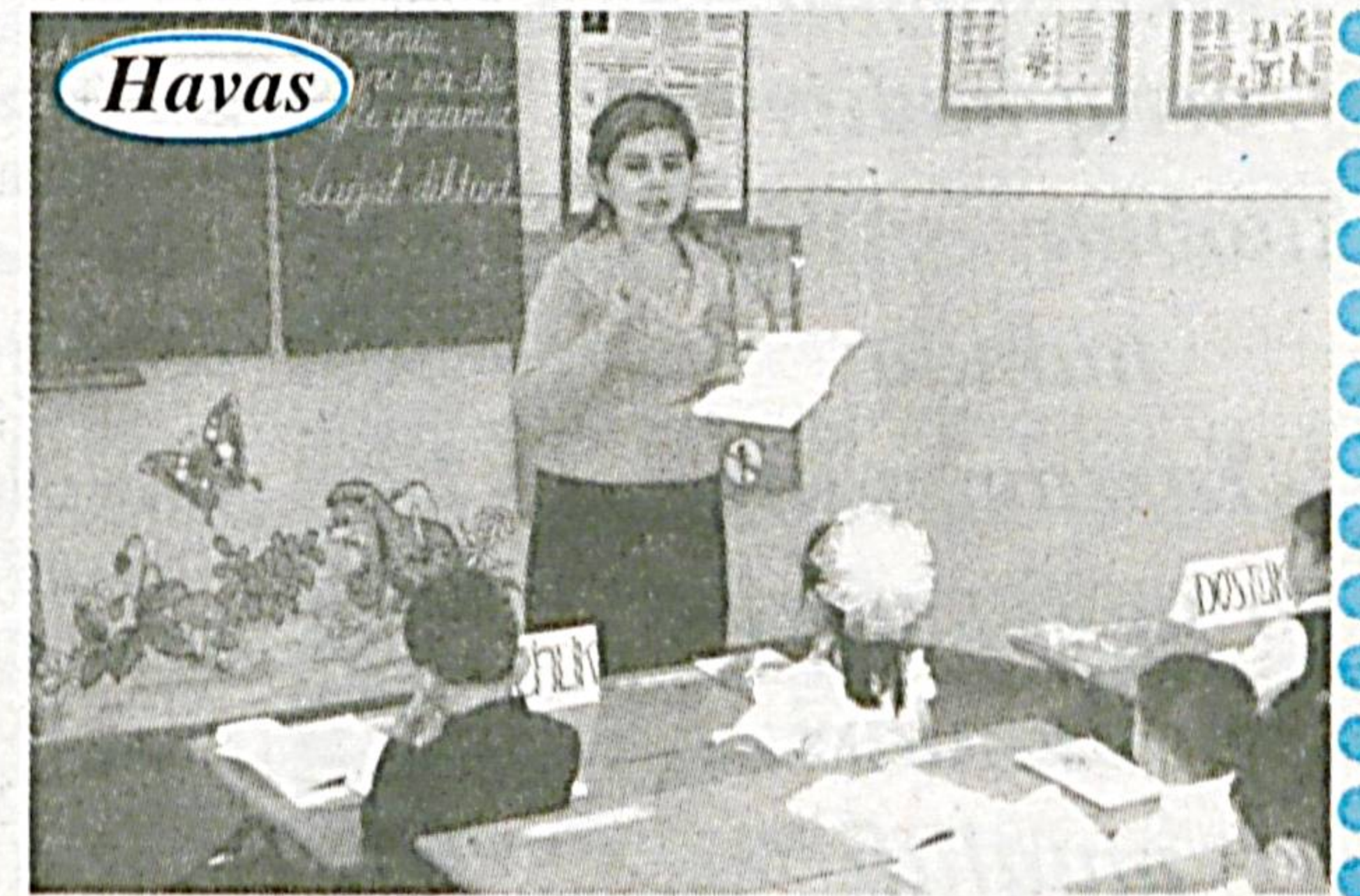
Yaqinda Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumanidagi 64-maktabda ana shu tanlovning shahar bosqichi bo'lib o'tdi. Juda qiziqarli bahs va munozaralarga boy bo'lgan bu tadbirda men ham qatnashdim. Biri-biridan bilimdon, zukko ishtirokchilar mahoratiga tan berib, ular ta'lim-tarbiya berayotgan o'quvchilarga astoydil havas qildim.

Fursatdan foydalanib, tanlovning tuman bosqichida birinchi o'rinni egallagan, shahar bosqichida esa 3-o'ringa loyiq topilgan Uchtepa tumanidagi 106-maktab o'qituvchisi Dildora Husanxo'jayevani suhbatga tortdim:

—Tanlovda nechanchi sinflarga dars o'tishimiz qur'a tashlash orqali aniqlab olindi. Menga 1-sinflarda ona tili darsida «A» va «O» unilari mavzusi tushdi, deya hikoya qildi Dildoraxon hamon hayajonini bosolmay,

Lekin muallimlikka bo'lgan ishtiyoq ustunlik qilib, hozirda geografiya fanidan saboq berib kelyapti.

Sir emaski, bu fanga ko'pchilik bolalar unchalik qiziqishmaydi. Uni ikkinchi darajali fanlar qatoriga qo'shadiganlari ham yo'q emas. Lekin Shahnoza opaning shogirdlari orasida

—Darsni texnik vositalardan foydalangan holda turli o'yinlar asosida o'tishga harakat qildim. Hay'at a'zolari doskadagi husnixatimga e'tibor berishibdi. Toshkent Davlat Pedagogika universiteti qoshida shartnoma asosida ochilgan, «Husnixat» kitobining muallifi Mirhabib G'ulomov rahbarlik qilgan «Pedagogika» sinfida o'qiganimda, ustozimiz o'qituvchining husnixati chiroyli bo'lsagina o'quvchilaridan ham chiroyli husnixatni talab qila oladi, deya saboq bergandilar. Ana shu o'g'itlari hayotda qo'l kelganidan juda xursandman.

Tadbirda 3-o'rin sohibasi bo'ldim. Lekin bundan sira ranjimadim. Aksincha, bilmaganlarimni o'rgandim, tajriba orttirdim. Yana bir narsaga amin bo'ldimki, insonning bilimi bo'lsa, boshqa maktabda, notanish o'quvchilar bilan ham tezda til topishib ketaverarkan. Bir soatlik dars davomida o'quvchilar bilan shunchalik qadrondlashib ketdikki, rahmat sizga, ustoz, maktabimizga yana keling, deya kuzatib qolishdi maktab darvozasigacha...

O'quvchilarga ta'lim-tarbiya beribgina qolmay, o'z bilim va mahoratlari oshirish borasida ham tinmay izlanayotgan, birining ishlari tuman, ikkinchisniki esa shahar miqyosida ommalashtirilgan umidli ustozimizga biz ham omadlar tiladik.

FERUZA suhbatlashdi.

Yozuvchilar – bolalarga

–Bolalarga atalgan hikoyalaringiz qanday yaratilgan?

–Bola tarbiyasidek nozik ish yo'q dunyoda. Bizning kelajagimiz ularning qo'lida ekan, har bir farzandimizni sevishimiz va unga qo'ldan kelgancha yaxshi tarbiya bermoq vazifamizdir. Ana shu mas'uliyat va burch meni bolalar uchun yozishga undaydi.

–Shogirdlaringiz ko'pligini bilamiz. Oilada sizning yo'lingizdan bormoqchi bo'lganlar bormi?

–Nevaram Rayhona yozib turadi. Bir-ikki hikoyalari matbuotda chiqdi. Bundan juda xursandman.

–Kelgusi sonlarda uning hikoyalari tengdoshlariga havola etishimiz mumkinmi?

–Mumkin.

Bo'ri biror yemish ilinjida qishloq oralab yurardi. Yo'lda semizgina ko'ppakni uchratib qoldi.

–Ho'v ko'ppak, dedi bo'ri, –ja semirib, teringga sig'may ketibsan. Muncha oziqni qaydan olayapsan?

–Odamlar beradi, dedi ko'ppak.

–Xizmatim og'irimi, deyman-da, a?

–Yo'q, unchalik emas, dedi it, –men faqat kechalari xo'jayinning hovli-joyini qo'riqlab chiqaman, xolos.

–Unaqa bo'lsa, men ham sening yoningga ishga kiray, dedi bo'ri, – bu ahvolda ochimdan o'lib

qolishim mumkin.

–Mayli, yur men bilan, dedi ko'ppak va bo'rini ergashtirib o'zi yuradigan hovliga olib bordi. Eshikdan kiraverishda bo'ri ko'ppakka yaxshiroq razm soldi. Qarasa, itning bo'yni sal qirilgandek edi.

–Bo'yingga nima qilgan? – deb so'radi bo'ri.

–Hech nima, dedi it, – shunchaki, sal-pal... zanjirda qirilgan.

–Qanaqa zanjir?

–Gap shundaki, men tuni bo'yi chopqillab yuraman. Tong otganda xo'jayin bo'ynimga zanjir solib, bog'lab qo'yadi.

–E, shunaqami? dedi bo'ri hafsalasi pir bo'lib, – sening xizmatim bizga to'g'ri kelmas ekan. Zanjirda yotib ovqat yegandan ko'ra, och qolib bo'lsa-da, erkin yurgan yaxshi. Xayr, omon bo'l, oshna!

JONIVORLARNING ENG MAG'RURI

Bo'ri suvga yaqin yerda bolalaydi.

Ona bo'ri bo'rivachchalarining suvsab qolishidan cho'chiydi.

Chunki ular ochlikka chidashsa ham, tashnalikka chidolmaydi.

Bo'ri bolasi tishi bilan tug'iladi. Shuning uchun ona bo'ri ovdan o'lja olgan go'shtini avval o'zi chaynamay yutadi, iniga kelib, bolalariga qusib beradi.

Bo'rining tishi arrasimon bo'ladi. Tishlagan yeridan uzib oladi. Bo'rining ko'zi tunda yonadi, shuning uchun u kechasi ham yaxshi ko'radi.

Bo'ri yirtqich hayvonlar ichida eng chidamli va yugurik jonivor sanaladi. U o'lja izlab, bir kechada 200 kilometr yerga borib keladi.

Bu hayvon o'ta qasoskor bo'ladi. Cho'ponlarning gapiga qaraganda, bo'rining bitta bolasini o'ldirsang, evaziga u o'nlab qo'ylarni bo'g'izlab ketishi mumkin ekan.

Bo'ri ayg'irdan qo'rqadi. Yilqi uyurida ayg'ir bor bo'lsa, hujum qilgani haddi sig'maydi. Ayg'ir bo'rini tishlab, tepkilab, o'z uyuriga yo'latmaydi. Shuning uchun bo'rilar ayg'irsiz yoyilib yurgan biyalarga, qulunlarga daf qiladi.

Bo'ri o'limga sabr-bardoshli bo'ladi. Tikka turg'izib so'ysang yoki terisini shilsang, «g'ing» deb ovoz chiqarmaydi. Ko'zidan yosh to'kib, indamay yotaveradi.

Bo'rining kuchi oldingi oyoqlarida jamlangan. Bo'yni benihoya kuchli. U ikki pud keladigan qo'ylarni dast yelkasiga ortib ketaveradi.

Bo'ri 14-15 yil yashaydi. Qarib-chirisa, to'dasidan bosh olib ketadi. Uning qayerda, qanday qilib o'lganini birov bilmaydi. U mag'rur hayvon. Bo'ri o'ligini ko'rsatmaydi degan gap bor.

Sahifamiz mehmoni taniqli oqsoqol adib, yigirmadan ortiq badiiy kitoblar, «Avaz» hamda «Yassaviyning so'nggi safari» romanlari muallifi Sa'dulla SIYOYEV.

SICHQONBO'YNING TAKLIFI

Baroq mushukning dastidan sichqonlar kun ko'rolmay qoldi. Ayniqsa, sichqonchalarga qiyin bo'ldi. Ular hali qochishning hadisini olmagan-da. Uyadan endi bosh chiqarib, u yoq-bu yoqqa alanglayman deguncha mushuk to'ra «lip» etib keladi-yu, bir sichqonni changallab jo'naydi. «Bu ahvolda hademay hammamiz qirilib ketamiz», deb o'yladi bobosichqon va yerto'la-yu qaznoqdagi sichqonlarni mashvaratga chorladi. Yig'ilishni ham o'zi ochib, o'zi boshqardi.

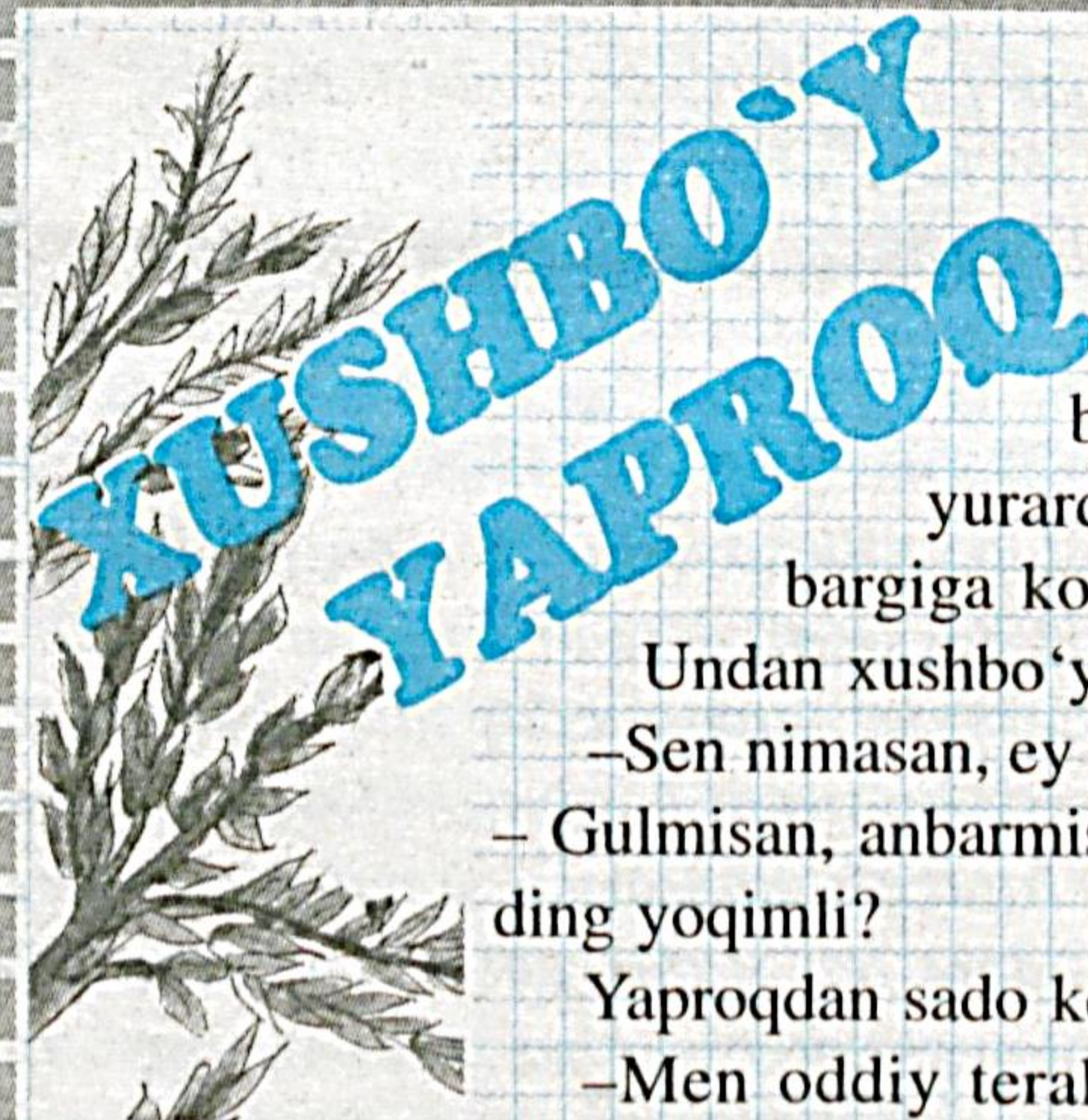
–Qani, kimda qanday fikr bo'lsa, aytsin, dedi u, –baroq mushukning zulmidan qutulish uchun nima qilish kerak?

Birov u dedi, birov bu dedi. Oxiri tug'ilganiga endi bir oy bo'lgan sichqoncha chiyillab tilga kirdi:

–Menimcha, mushukning bo'yniga qo'ng'iroq osib qo'yish kerak. Mushuk bizni poylab yo'lga tushganda, qo'ng'iroq jiringlab xabar beradi. Shunda biz in-inimizga kirib, bekinib olamiz.

Sichqonlar, «Hali chillasi chiqmagan bo'lsa-da, balo ekan bu», deya sichqonbolaning aqliga tan berishdi. Bobosichqon esa kulimsirab:

–Sening gaping-ku to'g'ri-ya, bolam. Ammo o'sha qo'ng'iroqni mushukning bo'yniga kim osadi? Gap mana shunda, dedi.

Bir kishi

bog'da kezib

yurardi. Oddiy daraxt

bargiga ko'zi tushdi. Oldi.

Undan xushbo'y is taralardi.

–Sen nimasan, ey yaproq?– dedi u.

–Gulmisan, anbarmisan? Muncha hidning yoqimli?

Yaproqdan sado keldi:

–Men oddiy terak bargiman. Bir necha muddat gulirayhonlar orasida

yotdim. Shu-shu ularning mushk-anbari menga urib, gulsifat bo'libman.

Hissa: gul qavmiga yovuq bo'lgan yaproqdan gul isi kelgay va aksincha, achchiq alaf yonida qolgan guldan sassiq bo'y kelsa, ne ajab?!

YAXSHILIKKA

YAXSHILIK

Chumoli suv ichgani daryo bo'yiga bordi. Birdan to'lqin turib, uni oqizib ketdi. Bu paytda yovvoyi kaptar uyasiga cho'p olib borayotgan edi. Qarasa, chumoli cho'kib ketayapti. Kaptar og'zidagi cho'pini suvga tashladi. Chumoli xasga yopishib, omon qoldi.

Bir ovchi kaptarga tuzoq qo'ydi. Kaptar nafs domiga ilinib, tuzoqqa tushdi. Shu payt uning yonidan chumoli o'tib qoldi. Qarasa, xaloskor kaptari ovchiga yem bo'ladigan. Chumoli ovchining oyog'iga yopishib, jon-jahdi bilan tishladi. Ovchi «voy-voy»lab engashdi. Shu payt kaptar tuzoqdan qutuldi-yu, porillab uchib ketdi.

G'OLIBLIK SIZGA YARASHAR

Aziz futbolsevar bolajonlar! Rossiya poytaxti Moskva shahrida futbol bo'yicha o'tkazilgan Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi /MDH/ chempionlari kubogi musobaqasida yurtimiz sharafiga himoya qilgan Toshkentning «Paxtakor» jamoasi bosh sovrin sohibi bo'lganligidan xabaringiz bor. 8-fevralda esa Toshkentdagi «Paxtakor» markaziy stadionida O'zbekiston olimpiya terma jamoasi 2008-yil Pekinda bo'lib

o'tadigan yozgi olimpiada o'yinlari saralash turnirining birinchi uchrashuvini Tojikiston olimpiya terma jamoasiga qarshi o'tkazdi.

Keskin va murosasiz o'tgan o'yinning 40-daqiqasida Toshkentning «Paxtakor» jamoasi vakili Sadriddin Abdullayevning raqiblar darvozasiga uzoq masofadan yo'llagan to'pi hisobni ochdi: **1:0**.

Ikkinchi bo'limda yarim himoyachimiz Anzur Ismoilov raqiblar darvozasiga boshi bilan yo'llagan to'p gollar sonini yana bittaga ko'paytirdi. Mehmonlar vakili Sohib Suvonqulov o'z darvozasiga kiritgan to'p o'yin taqdirini uzil-kesil hal qildi.

Ikkinchi bo'limning yettinchi daqiqasida tojikistonlik Ibrohim Rabimov hisobdagi farqni bittaga qisqartirdi. Shundan so'ng futbolchilarimiz yana hujumga zo'r berdi. Yarim himoyachi Odil Ahmedov raqiblar darvozasi to'riga to'rtinchi golni joyladi: **4:1**.

Sizlarning nomingizdan futbolchilarimizga zafarlar tilab qolamiz.

OSIYO O'YINLARIDA O'ZBEKISTON CHANG'ICHILARINING ISHTIROKI

Bolalar, 28-yanvardan 4-fevralgacha Xitoy Xalq Respublikasining Tzipin viloyati, Chanchun shahrida VI qishki Osiyo o'yinlari bo'lib o'tganligini bilasiz. Unda 45 mamlakatdan 810 nafar sportchilar sportning 47 turi bo'yicha ishtirok etdi.

VI qishki Osiyo o'yinlarida 76 nafar o'zbekistonlik tog' chang'ichilari ishtirok etishdi. Ayollar orasida 27 nafari da'vogar bahs olib bordi. Qizlarimiz orasidan «Slalom-gigant» uslubida Kseniya Grigoryeva 8-o'rinni egallab, eng yaxshi natija ko'rsatdi. Elvira Xaliulina, Guliza Gayupova va Madina Rasulova 10, 11 va 15 raqamlar ostida marraga yetib keldilar. A.Xaliulina esa, afsuski, masofadan chiqib ketdi.

Erkaklar orasida 49 nafar da'vogar g'alaba uchun kurash olib bordi. O'zbekistonliklar «gigant» uslubida quyidagi qatorlarni band etdi: Denis Grigoryev - 18, Oleg Shamayev - 20, Qayrat Yermetov - 21-o'rinni egalladi, Nail Shiriazdanov oxirigacha trassadan o'ta olmadi. «Slalom» uslubida esa D.Grigoryevga omad kulib boqmad. O.Shamayev, N.Shiriazdanov, O.Yermetov musobaqani 15, 16 va 19-o'rinlarda yakunladi.

O'ylaymizki, sizlar ham kelajakda ana shunday sportchilar bo'lib yetishasizlar.

2008- YILDA BO'LIB O'TADIGAN OLIMPIYADAGA TAYYORGARLIK

2008-yilda Xitoyning poytaxti Pekinda olimpiya o'yinlari bo'lib o'tadi. Tantanali ochilish marosimiga xitoylar qizg'in tayyorgarlik ko'rishyapti. Pekin yaqinidagi Buyuk Xitoy devorining bir qismi, ya'ni «Juyoguan»da «Kulayotgan Pekin» nomli tantanali ko'rinishlar tayyorlanmoqda. Olimpiadaning ramzi sifatida esa janubixitoy yo'lbarasi yoki xalq ertaklari qahramoni Shoh maymun tanlanishi ko'zda tutilmoqda.

O'zbekistonlik sportchilar ham o'yinlarga qizg'in tayyorgarlik ko'rishyapti. Futbolchi olimpiyachilarimiz olimpiyadaga tayyorgarlik doirasida bosh murabbiy Vadim Abramov va uning yordamchisi Mirjalol Qosimov rahbarligida Turkiyada o'quv-mashg'ulot yig'inini o'tkazishdi.

O'zbekiston olimpiya terma jamoasi futbolchilari Turkiyadagi o'quv-mashg'ulot yig'ini davomida Qozog'iston kubogi sohibi - «Olmaota», Moldovaning «Zimbru», Rossiyaning «Amkar» va Janubiy Koreyaning «Ulsan» jamoalari bilan o'rtoqlik uchrashuvlarini o'tkazishadi.

Nargiza ABDULLAYEVA tayyorladi.

Tabiat uyg'onmoqda...

Tabiatda uyg'onish fasli boshlanayapti. Endi hovuri ko'tarilayotgan qir-adirlarda boychechak, mitti gullar ko'zga tashlana boshlaydi. Havo goh sovib, goh isiydi. Bunday kunlarda sport bilan shug'ullanayotgan bolajonlarga maslahatimiz shuki, mashqdan so'ng terlab, yengil kiyimda tashqariga chiqishdan, yuvinib, boshyalang yurishdan ehtiyot bo'lganlari ma'qul. Sog'liqni yoshlikdan ehtiyot qilish kerak.

Bo'yni o'stirish mumkinmi?

-Bu savolga mutaxassislar «ha» deb javob berishmoqda. Masalan, o'tgan asrda 18 yoshli R.Ahmedov balandlikka sakrash bo'yicha rekord o'rnatish orzusida yashaydi. Ammo bo'yi kichkina bo'lgani uchun uni guruhga qabul qilmaydilar. Lekin u ahddidan qaytmaydi va uch yil ichida 23 santimetrga o'sadi.

Xo'sh, u qanday qilib bo'yini o'stirdi? Kelgusi sonlarda bu haqida mutaxassis bilan bo'lgan suhbatni e'tiboringizga havola etamiz.

Davomi. Boshi o'tgan sonda.

Chol tog'da o'tin terar, ayiq kechasi shaharga yaqin joyga keltirib berar ekan. Chol o'tin sotib tirikchilik qilar ekan. Rustam ayiqning bolasi bilan o'ynashib, kulishib o'saveribdi. Bir kun cho'ponlar Rustamning ayiq bolasi bilan kurashayotganini ko'rib, qoyil qolishibdi.

Besh-olti yil ichida Rustamning hamma-yoqqa dong'i ketibdi. U bilan bel-lashadigan kishi qolmabdi. U cho'ponlar orasida Ayiqpolvon degan nom bilan shuhrat topibdi.

Kunlardan bir kun Rustam otasi bilan o'tin sotib shahardan qaytib kelayotganlarida, chol unga

«O'zbek xalq ertaklari» kitobidan

QUYOSH YERINING PAHLAVONI

movut to'n kiygan, qo'lida qamchi o'ynatib turgan bir boyni ko'rsatib:

«Uyimizni tortib olib, bizni haydab yuborgan Salimboy shu bo'ladi», debdi. Bir chetda odamlar to'planib, nimanidir tomosha qilishayotgan emish. Salimboy mo'ylovini burab, gerdayib turganmish. Rustamning qulog'iga ingragan tanish ovoz eshitilibdi. Rustam qarasa, do'stining ukasi tuyaning ustida boylog'liq yotgan emish. Salimboy ovchilar bilan ovga chiqqanida shu ayiq bolasini tutib olibdi. Uni hokim kuyoviga sovg'a qilmoqchi ekan. Rustam ayiq bolasi tang'ilgan arqonlarni uzib tashlab, ayiq bolasini quchoqlab olibdi. Ovchilar birdan Rustamga tashlanibdilar. Rustam o'ziga yaqinlashgan ovchilarni har tomonga otib yuboraveribdi. Qo'lga bir marta tushgan odam Rustamning qarshisiga yana qaytib kelolmabdi. Rustam Salimboyga tashlangan ekan, Salimboyning oti uni qutqarib qolibdi. Rustam ayiq bolasini ko'tarib, archazorga ketibdi. Bu voqeani eshitgan xaloyiq Rustamning g'ayratiga, shijoatiga, kuch-quvvatiga qoyil bo'lib, ofarin aytibdi.

Shahar aholisi orasida o'tinchi polvon unday qilibdi, bunday qilibdi, degan gap ko'payibdi. Hakim va Salimboy kabi zolimlardan zulm chekkan bechoralar Rustamdan panoh tilab boraveribdilar. Ular ham o'tinchilik qilib, tinch hayot kechiraveribdilar. Kunlardan bir kun Salimboy Rustam cholning o'g'li ekanini, tog'dagi archazorda yashab, shahardan qochib chiqqanlarga joy berib, ularga yordam qilayotganini eshitib, hokimning huzuriga chopibdi. Bu xabarni eshitgan shahar hokimini titroq tutibdi. Yuz otliq yigitga o'zi bosh bo'lib archazorga yo'l olibdi.

Yo'lda yigitlarga:

-Kim Rustamni tirik ushlasa, qizimni berib, yuzboshi qilaman, -debdi.

Davomini 7-betda o'qiyisiz.

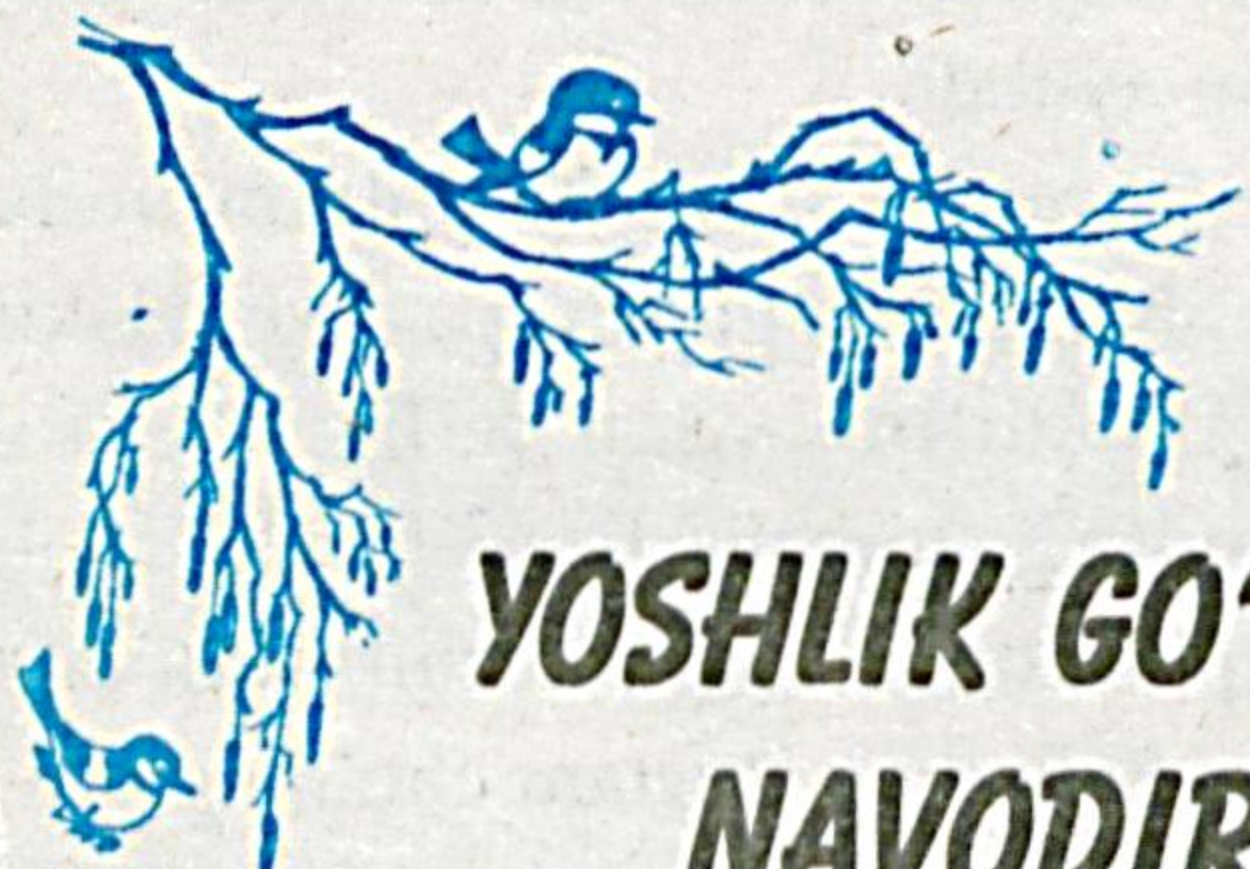
MAKTUBLARNI SARALAGANDA...

Bizga maktub yo'llagan *Buxoro viloyati, Kogon tumanidagi 3-maktabning 5-«V» sinf o'quvchisi Sohiba Boboyorovning, xuddi shu sinf o'quvchisi Gullola Jo'rayevaning* she'rlari shunchaki havas uchun yozilgan mashqlardir.

Bu she'rlarda qofiyalar yo'q, vazn ham buzilgan.

Bunday maktublar talaygina, jumladan, *Namangan viloyati, Uychi tumanidagi 13-maktabning 5-sinf o'quvchisi Adhamjon Halimjonovning «Olma», Xorazm viloyati, Qo'shko'pir tumanidagi 14-maktabning 8-sinf o'quvchisi Nuriyaxon Nurjonovning «O'zbekiston-mening vatanim», Samarqand viloyati, Oqdaryo tumanidagi 15-maktab o'quvchisi Gulhayo Samandarovanning «Birinchi muallimim», «O'zbekimiz», Farg'ona viloyati, Farg'ona tumanidagi 27-maktabning 7-sinf o'quvchisi Nilufar Boborahimovanning «Oy», «Vatan», Farg'ona viloyati, Oltiariq tumanidagi 32-maktab o'quvchisi Barchinoy Umrzoqovanning «Hozirgi qizlar», «Bahor keldi», Namangan viloyati, Uychi tumanidagi 13-maktabning 5-sinf o'quvchisi Qobiljon Usmonovning «Gul-bahor», «Temur bobomiz» nomli she'rlarining mazmuni juda sayoz. Shoir bo'lishni havas qilgan ukajonlarimiz yozgan she'rlarini avvalo maktabdagi adabiyot o'qituvchilariga ko'rsatib, maslahatlar olishlari kerak. Ular ko'proq she'riy, badiiy kitoblar o'qib, mahoratlarini oshirib borishsagina, kelajakda o'zlari istagandek ijodkor bo'lishsa ajabmas.*

«Men 3 yildan buyon «Tong yulduzi» gazetasini muntazam o'qib boraman, - deb maktub yo'llabdi Sardaryo viloyati, Sardoba tumani, G'afur G'ulom fuqarolar yig'ini, Navro'z ko'chasi, 1-uyda istiqomat qiluvchi tengdoshingiz Saodat Temirova. - Maktabimizda tashkil etilgan «Yosh qalamkashlar» to'garagiga a'zoman. Sizlarga yozgan she'rlarim va chizgan rasmlarimni yo'llayapman, agar ma'qul topsangiz, gazeta sahifalarida chop eting.»

YOSHLIK GO'ZAL NAVODIR

*Qushlar bilan qo'shilib,
Osmonlarga uchdim men.
Daryolardek jo'sh urib,
Tabiatni quchdim men.*

*Yoshlik zavqi dilimda,
Ko'nglim ulkan samodir.
She'r-qo'shiqlar tilimda,
Yoshlik go'zal navodir...*

Tahririyatimizga har kuni ko'plab maktublar keladi. Ularni saralab, dolzarblarini gazeta sahifalarida yoritishga harakat qilamiz. Xatlarning aksariyati she'rlardan iborat. Afsuski, she'rlarning ayrimlari juda sayoz, bo'sh yozilgan. She'r yozishning esa o'ziga yarasha qonun-qoidalari bor. She'rda vazn, qofiya bo'lishi kerak. Mana shu qofiyalar mos kelgandagina she'r chiroyli va ravon chiqadi.

Saodatning she'riy mashqiga va chizgan rasmiga baho berish sizdan.

Namangan viloyati, Uychi tumanidagi Mirzo Ulug'bek nomli 13-maktabning 5-«A» sinf o'quvchisi Murodjon Nuriddinov esa tabiatning shaydosi ko'rinadi. Uning «**Quy**on» deb nomlangan she'rini bir o'qib ko'ring-a:

*Qorni ochgan bir quyon,
Kelibdi poliz tomon.
Karamlarni ko'ribdi,
Va o'zini uribdi.
Tushiribdi ko'p paqqos,
Hatto olmasdan nafas.
So'ngra ko'zlari tinib,
Olibdi biroz mizg'ib.
Poliz egasi shu on,
Qarasa, katta quyon.
Yotgan emish polizda,
Niyati ko'p xolis-da.
Ko'zini ochsa quyon,
Bo'ldi hammasi ayon.
Zo'rg'a savatga solib,
Polizchi ketdi olib.
Qilmishidan pushaymon,
Bo'ldi ochofat quyon...*

«TONG YULDUZI» BILAN ZERIKMAYMAN

Men bu yil «Tong yulduzi» gazetasiga obuna bo'ldim. Gazeta uyimizga kelgan kuni barcha ishlarimni yig'ishtirib qo'yib, undagi hikoya-yu maqolalarni o'qishga kirishib ketaman. Tengdoshlarimning xatlarini o'qib, men ham tahririyatga maktub yo'llashga qaror qildim. Agar mumkin bo'lsa, iqtidorli o'quvchilar va mashhurlar hayotidan ko'proq ma'lumotlar bersangiz. Shu bilan qisqacha maktubim tugadi. Yana gazeta orqali yuz ko'rishguncha xayr.

*Gullola MELIQQO'ZIYEVA,
Farg'ona viloyati,
O'zbekiston tumani, O'achi qishlog'i.*

Orangizda ijodkor o'quvchilarimizning ko'pligidan mamnunmiz. Lekin ayrim tengdoshlaringizning kitob, jurnal yoki gazetalarda chop etilgan she'r, hikoya, ertak va topishmoqlarni ko'chirib, bizga jo'natish hollari ham uchrab turayotgani ranjitadi kishini.

Birovning ijodini o'g'irlash, o'zganing mulkiga ko'z olaytirish yaxshi emas. Endi bu holat takrorlanmaydi, degan umiddamiz.

Maktublar orasida ayrim tengdoshlaringizning fikr-mulohazalari bitilgan nomalari ham uchrab turadi. Ular gazetamizda ko'proq qiziqarli maqolalar, boshqotirmalarni berib borishimizni istaydilar. Albatta ularning bu takliflarini inobatga olamiz.

Maktublarni saralar ekanmiz, bir narsaga amin bo'ldik: demak, «Tong yulduzi»ning o'quvchilari o'z gazetalari bafarq emaslar. Talabchan o'quvchi sifatida ular maslahatlar berishlari yoki e'tiroz bildirishlari ham mumkin. Turli mazmundagi manzilingiz to'liq ko'rsatilgan maktublaringizni kutib qolamiz.

Ozoda TURSUNBOYEVA.

TO'GARAKLAR KO'PAYMOQDA

Bizning kapital ta'mirdan chiqqan maktabimizda katta o'zgarishlar yuz berayapti. Avvallari ham maktabimizda to'garaklar bor bo'lib, men yoqtirgan fondan qo'shimcha mashg'ulotlar yo'q edi. Endi bemalol darsdan bo'sh vaqtlarimda bir haftada bir necha to'garaklarga borishim mumkin. Kelajakda shifokor bo'lish orzuim bor. Qo'shimcha darslar esa orzuimga yetishishimga qanot bo'ladi, desam adashmayman.

*Yusufbek OZODBEKOV,
Andijon tumanidagi 42-maktabning
6-«A» sinf o'quvchisi.*

Moziydan sado

Muhtaram o'quvchilar!
YUNESKOning qarori bilan
2007-yil – Jaloliddin Rumi
yili deb e'lon qilingani
haqidagi xabarni eshitgansiz.
Butun Jahon bo'ylab
e'zozlanayotgan ulug'
ajdodimiz va uning boy ilmiy-
ijodiy merosining ahamiyati
barchani birdek qiziqtirmoqda.

Ulug' vatandoshimiz, tengsiz shoir va mutafakkir Jaloliddin Rumi bundan 800 yil muqaddam 1207-yilda, hozirgi Afg'onistonning Balx shahrida dunyoga kelgan.

U haqida shunday rivoyat bor: Jaloliddin Muhammad olti yashar chog'ida Balx shahrida bir necha yosh bola bilan tomدا sayr qilarkan. Bir bola boshqa biriga dediki:

–Kel, bu tomdan narigisiga sakraylik.

Jaloliddin Muhammad degan:

DONISHIMAND USTOZ

–Bunday harakat it, mushuk va boshqa jonivorlardan qolgan. Hayf bo'lsinkim, odam bolasi bu ishlar bilan mashg'ul bo'lsa. Agar sizning joningizda quvvat bo'lsa, kelinglar, osmonga sakraylik.

Va o'sha chog' bolalar nazaridan g'oyib bo'lgan. Bolalar qo'rquvdan yig'lab, faryod solganlar. Lahza o'tmay rangi o'chib, o'zlari mutag'ayir holda bolalar huzurida paydo bo'lgan.

U bolalarga:

–Sizlar bilan suhbatlashayotgan chog'imda ko'rdimki, yashil libos kiygan jamoat meni sizlarning safigizdan oldilar-da, osmonlarni sayr ettirdilar va mulki malakutning ajoyibotlarini ko'rsatdilar. Qachonki sizning faryod-u fig'oningiz eshitildi, bu yerga qaytarib keltirishdi.

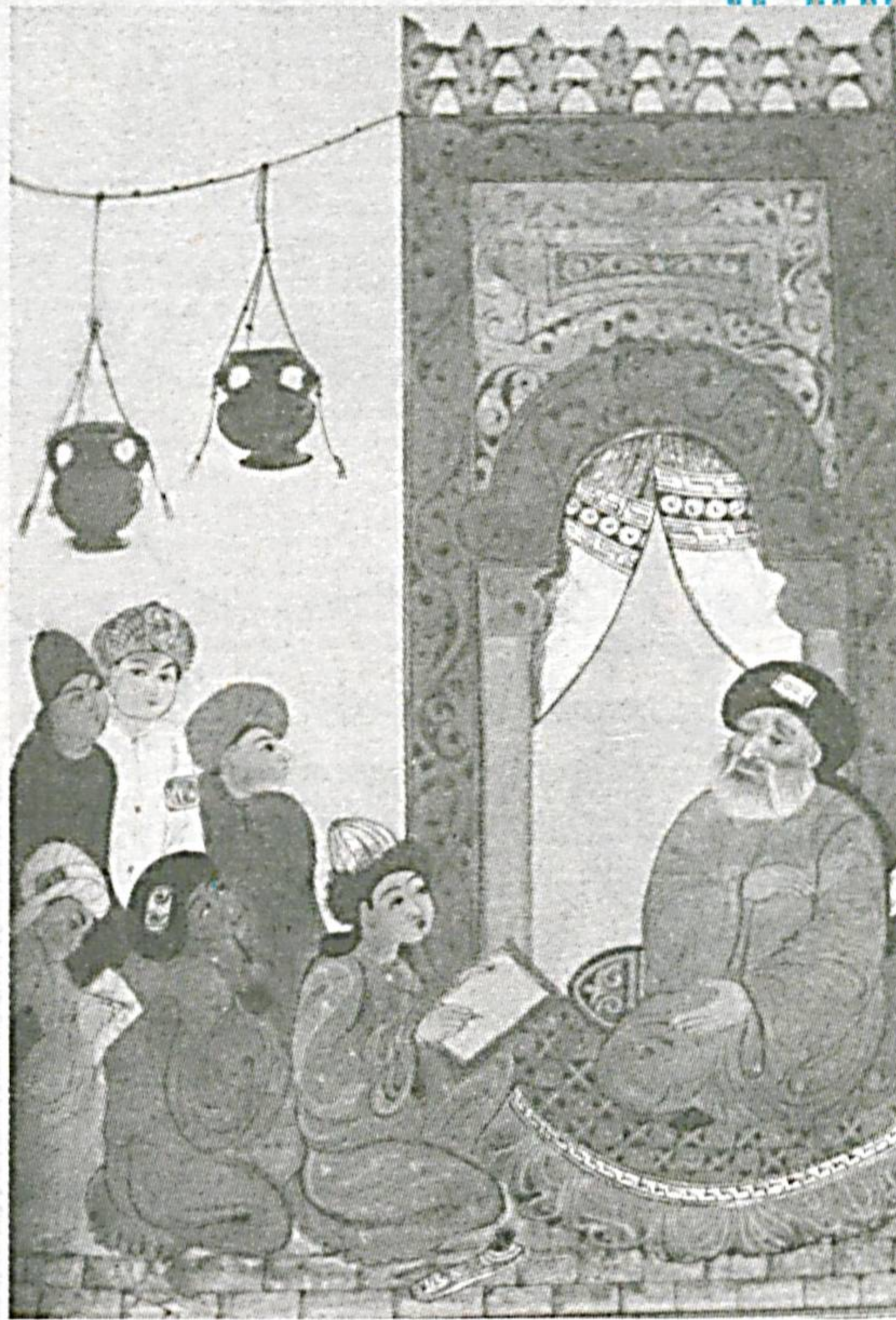
U Shayx Fariduddin Muhammad Attorning suhbatlariga musharraf bo'lgan. Shayx unga o'zlarining «Asrornoma» kitobini taqdim etgan. Bu kitobni Rumi doimo o'zlari bilan olib yurgan.

U o'n ikki yoshida tug'ilgan ona yurti Balxni tark etishga to'g'ri kelgan.

Otasi bilan Vatanni tark etib yo'lda ketayotganlarida, 1220-yilda Rum sultoni Alouddin Kaykubod I ning da'vati bilan Ko'nyoga /Turkiyaga/ kelib, shu yerda yashab qolishgan. U keyinchalik Xalab, Damashq va Bag'doddagi mashhur madrasalarda ta'lim olgan, mudarrislik qilgan. Ammo hech qachon ota yurtiga qaytib kelish nasib etmagan. O'zini onadulilik hisoblab, Rumi degan taxallus olgan.

Rumiyning «Masnaviyi ma'naviy» asari jahon adabiyotida o'ziga xos uslubda yozilgan tengi yo'q kitobdir.

Jaloliddin Rumi «Masnaviyi ma'naviy» yozib, dinidan qat'iy nazar

bashariyat birligi haqida jar solishi o'sha davr uchun katta jasorat edi.

Dunyo 800 yil ichida ne-ne olamshumul voqealarni boshidan kechirmadi. Ammo insoniyat o'zining buyuk o'g'loni Jaloliddin Rumiyni unutmadi. Turkiyaning qadimiy Ko'nyo shahridagi ulug' ustozning Qubbai Hazra

ziyaratgohi odamlar bilan hamisha gavjum. Uning hayotbaxsh she'rlari, badialari butun insoniyatni hamon «o'z aqliy va ruhiy qudratlarini jilovlab, bashariyat olamni o'ziga bo'ysundirishiga» da'vat etmoqda.

*Agar o'lsam, meni aslo qaro tuproqdan
axtarmang,*

*Yasharmen ahli orif ko'nglini mangu
makon aylab...*

Xalqimiz buyuk vatandoshimiz Jaloliddin Rumi va uning ilmiy-ijodiy merosidan ko'p yillar bexabar bo'lib keldi. Sho'ro davrida o'zbek tilida bitta kitob nashr etildi. U ham bo'lsa, Radiy Fishning rus tilidan tarjima qilinib, nashr etilgan «Jaloliddin Rumi» tarixiy-biografik romanidir.

Mustaqillik bizga dunyoga mashhur avlodlarimizni anglab yetishga keng imkoniyatlar yaratib berdi. Endilikda Rumiyning tengi yo'q asarlarini to'laligicha o'qiyotgan hur fikrli, qalbi pok, ilmga tashna insonlar qalbida boshqacha bir his, faxr paydo bo'ldi. Bir vaqlar faqat dunyoda Gegel, Kant, Nitse, Freydlarning falsafiy qarashlari mavjud ekan deb yurganlar, ulardan ancha ilgari Rumiidek buyuk mutafakkir aytadiganini aytib, dillarga jo qilib ketganini his qilib, hayratga tushdilar. Bularning barchasi istiqloq tufayli, o'zimizni tanish tufayli ro'yobga chiqdi.

Uning 25 ming baytdan iborat «Devoni kabir», «Makotib», «Ichindagi ichindadir», «Masnaviyi ma'naviy» kitoblari hamon minglab ilmga tashna insonlar uchun bitmas-tuganmas xazina, ma'naviyat koni bo'lib xizmat qilmoqda.

R.JABBOROV.

Ular archazor yaqinidagi soyga yetib tushishibdi. Shahar hokimi yigitlariga:

– Yarim kechada, uyquda yotganida borib bosinglar, -debdi. Chol sheriklari bilan shaharga o'tin olib ketgan ekan. Rustam do'sti ayiq bolasi bilan qoya ustida uxlab yotgan ekan. Shu payt ona ayiq chopib kelib Rustamni azod ko'tarib, balanddan pastga sakrabdi. Rustam cho'chib uyg'onib, «nima gap?», deb so'rabdi.

Ayiq, «qara», deb qoyaga ishora qilibdi. Rustam yuqoriga qarasa, bir to'p odamlar qilichlarini yalang'ochlab qoya ustida yugurib yurishganmish.

Rustamning esiga ayiq bolasi tushibdi.

–Do'stim qani? Men bilan birga yotgan edi? - deb xavotirlanib so'rabdi.

–Undan xavotir olma, u o'zini qutqaradi, -debdi ona ayiq. –Qani, yur, ular chiqolmaydigan cho'qqiga qochaylik.

–Qachongacha ulardan yashirinib yashaymiz? Yo'q, kurashamiz, - debdi Rustam.

–Ular ko'pchilik. Do'stlarimiz shaharga o'tin

olib ketgan. Yur, vaqtni qo'ldan bermaylik, -debdi ona ayiq. Shu vaqt ayiq bolasi yetib kelibdi. Uchchalasi baland cho'qqiga chiqib olishibdi.

Rustam yon-veridagi toshlarni bir yerga to'play boshlabdi. Ona ayiq va bolasi Rustamning buyrug'ini kutib turishibdi. Otlarning pishqirgani, shahar hokimining ovozi eshilibdi:

–Yigitlar, va'dam eslaringdan chiqmasin! - deb baqiribdi u.

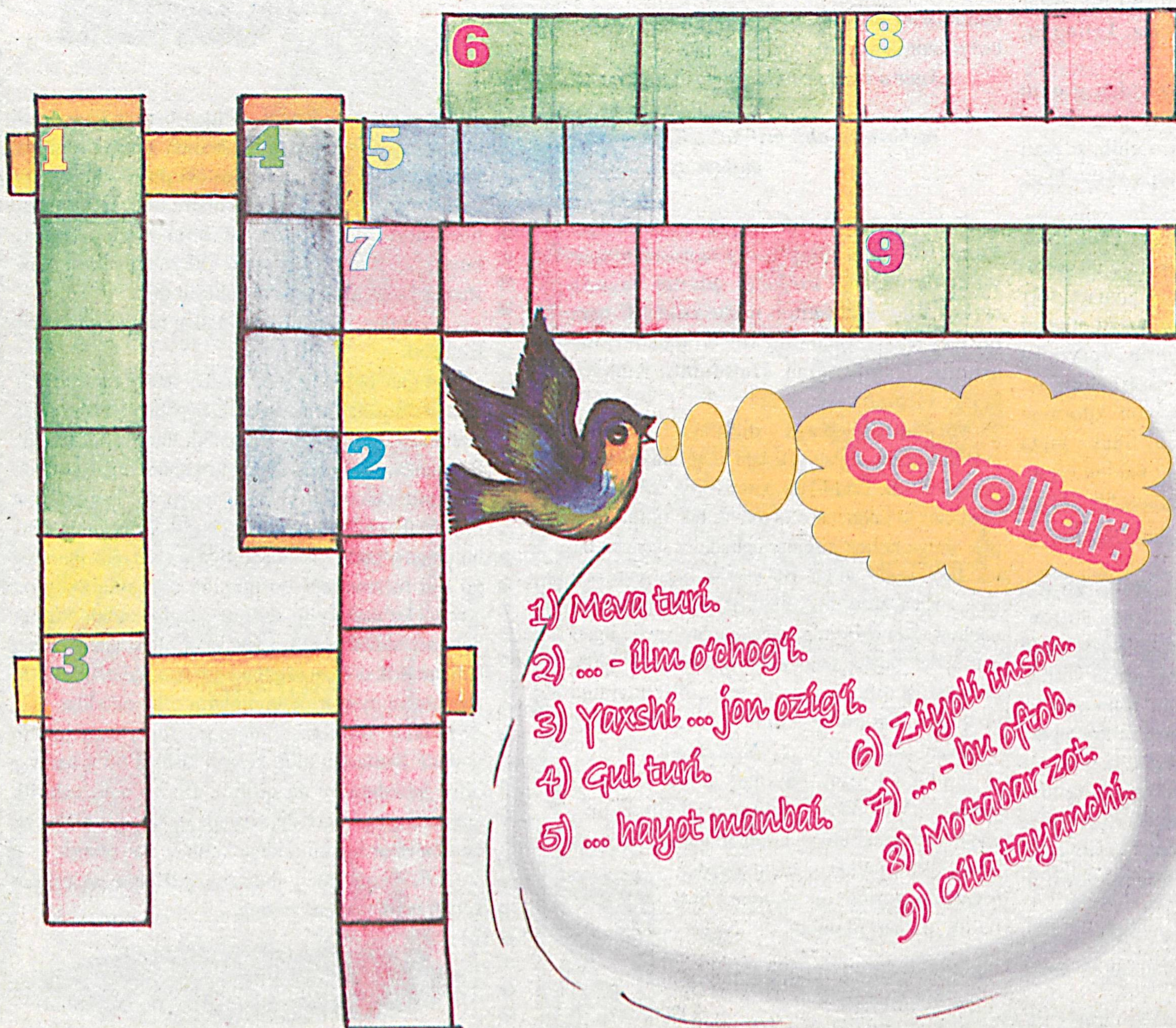
Otliqlar otdan tushib, toshlar orasiga yashirinib, tepaga chiqishga urinishibdi. Uch pahlavon yuqoridan dushmanlarga tosh ota boshlabdi. Jang qizib ketibdi. Rustam bir vaqt qarasa, yiqqan toshlari tugab qolibdi. Yonlarida ona ayiqni ko'rmay hayron bo'lishibdi. Shu payt shahar hokimi yigirma chog'li yigiti bilan yana hujumga o'tibdi. Rustam qo'liga gavron olib, ularning yo'lini to'smoqchi bo'lganida ona ayiq yo'g'on archani ko'tarib kelib, dushman ustiga otibdi. Shahar hokimi birinchi bo'lib orqaga qocha boshlabdi. Uning ketidan tirik qolgan yigitlar ham tiraqaylab qochibdi. Rustam va ayiqlar ot-anjomlarni o'lja olibdilar.

Hokim alamiga chidamay, yerto'laga tushib yotibdi. Rustamni tutib kelgan kishiga bo'y baravar oltin berishga va'da qilibdi. Bu va'dani eshitib, domlaning og'zida tishi, boshida sochi yo'q, bir ko'zli onasi shahar hokimi oldiga kelib ta'zim qilibdi.

–E, xoqonim, yalangoyoq Rustamni ushlab kelish uchun ruxsat bering.

Davomi keyingi sonda.

«KICHKINTOY» SAHIIFASI

TONG
yulduzi

BOSH MUHARRIR v.b:

To'lg'in HAYITOV

TAHRIR HAY'ATI:

Turobjon JO'RAYEV,
Dilbar ALIMJONOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Jabbor RAZZOQOV
(«O'zbekiston» NMIU bosh
muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Sobirjon SHARIPOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Muassislar:

O'zbekiston matbuot va
axborot agentligi,

O'zbekiston Respublikasi
Xalq ta'limi vazirligi,

«KAMOLOT» Yoshlar
ijtimoiy harakati,

«SOG'LOM AVLOD
UCHUN» hukumatga
qarashli bo'lmagan
xalqaro xayriya
jam'armasi.

Gazeta O'zbekiston
matbuot va axborot
agentligida
0208-raqam bilan
2007-yil 2-fevralda
ro'yxatdan o'tgan.

Noshir:

«O'zbekiston»
nashriyat-matbaa ijodiy uyi.

Gazeta

«O'zbekiston»
nashriyat-matbaa ijodiy uyi
kompyuter bo'limida terib
sahifalandi va chop etildi.
Gazeta haftaning dushanba
kuni chiqadi. Hajmi A-3,
2 bosma taboq.

Adadi - 59839

Buyurtma N: J 3342

Dizayner va
sahifalovchi:
Fazliddin
SHOYODGOROV

Navbatchi:
Ozoda
TURSUNBOYEVA

Rassom:
Nodira MIRZAYEVA

Manzilimiz:

700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.

e-mail:

tong1924@mail.ru

Tel: 144-27-25

144-63-08

Tel./ faks:

(99871) 144-38-10